

BIJZONDERE TUINARCHITECTUUR

IN DE GAARDES

Voor de herinrichting van de tuinen bij het complex De Gaardes is voor een opvallend en gedurfd ontwerp gekozen. Hoveniersbedrijf Van der Drift BV liet door de tuinarchitect de heer Slager een ontwerp maken dat opvalt door de verfrissende architectuur en het open karakter. Reden voor de redactie om met de beide heren te gaan praten. Ook de heer Vogelzang, wijk-opzichter, was hierbij aanwezig.

Op het moment dat dit interview plaats vindt ligt er zo'n 10 tot 15 cm sneeuw en komt er nog meer naar beneden. De heren maken zich dan ook terecht zorgen over de tijd die hun straks rest om de beplanting op tijd in de grond te krijgen. Te laat planten betekent immers een risico. Als de planten niet "aanslaan" betekent dat een slechte start voor een nieuwe tuin.

Voor de zeven binnentuinen zijn verschillende thema's gekozen zoals een danszaal, een zwembad en een museum. Onze eerste vraag was dan ook waarom deze ongewone thema's gekozen zijn.

"Een tuin moet het hele jaar door aantrekkelijk zijn"

De heer Slager antwoordt hierop dat een tuin naast een functionele waarde ook een symbolische waarde hoort te hebben. Je kunt de tuinen zien als een openbare ruimte in een stedelijke omgeving. Vanuit die visie heeft hij het verband gelegd naar andersoortige openbare ruimtes in steden: zwembaden, sporthal, stadion etc. Deze ruimtes heeft hij symbolisch verwerkt in het ontwerp van de nieuwe tuinen.

In een sobere wijk als Zuid-West waar veel straten op elkaar lijken, hebben de tuinen ook nog een andere functie. Ze geven herkenbaarheid doordat geen tuin gelijk is. Verder geeft dit ontwerp duidelijk het verschil aan met het nabij gelegen gemeentelantsoen.

Het uitnodigende en open karakter van de tuinen moet ervoor zorgen dat de bewoners graag gebruik zullen maken van "hun" tuin.

Wij vroegen de heer Van der Drift of er naast de gebruikelijke argumenten ook nog andere aspecten hebben meegespeeld bij de keuze van planten e.d. Dat blijkt inderdaad het geval te zijn. "Kijk, een tuin moet het hele jaar door aantrekkelijk zijn, in Nederland kijkt men vaak alleen naar het voorjaar en de zomer, maar ook in de herfst en winter kan een tuin aantrekkelijk zijn. Door te werken met verschillende bladkleuren, langbloeiende planten en een gevarieerde vormgeving is de tuin altijd aantrekkelijk. Om er voor te zorgen dat de tuinen goed te onderhouden zijn is er vrij veel gras geplant. Gras leent zich voor een veelvoud van activiteiten en past daardoor prima in het ontwerp."

De heer Van der Drift voegt hier nog aan toe dat tuinen eigenlijk een soort niemandsland waren. Zowel mens als dier kwam er niet en voelde geen betrokkenheid met de tuin.

In de nieuwe opzet is betrokkenheid van bewoners uitgangspunt geweest. Er zijn gezellige hoekjes gecreëerd waar men rustig kan zitten of kinderen kunnen spelen. Als de hagen een paar jaar oud zijn is de kans groot dat daar vogels gaan nestelen.

"Een tuin moet ook symbolische waarde hebben"

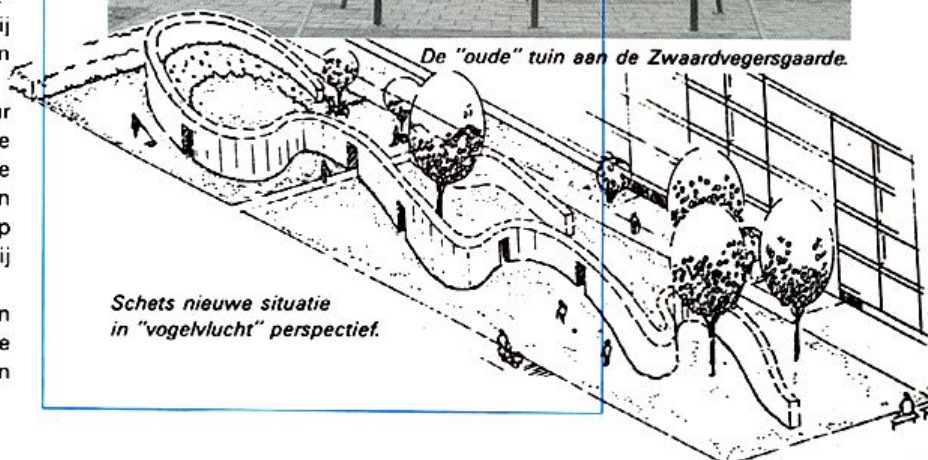
Kortom, de tuin moet een ontmoetingsplaats worden waar jong en oud zich prettig voelen.

De heer Vogelzang legt uit dat de bewoners nauw betrokken zijn bij de voorbereidingen. Er is een enquête gehouden onder alle bewoners van de 499 woningen. De vragen hadden

Foto: Gerard Ram

De "oude" tuin aan de Zwaardvegersgaarde.

Schets nieuwe situatie in "vogelvlucht" perspectief.

betrekking op de samenstelling van de gezinnen, hoe vaak men de tuin gebruikt, wat men in de tuin graag zou willen veranderen etc. Naar aanleiding van de wensen van de bewoners is er een pakket van eisen en randvoorwaarden opgesteld. Drie bedrijven kregen de opdracht om een ontwerp te maken. Eén haakte af omdat het project te groot was.

Uiteindelijk is er uit twee ontwerpen gekozen. Ook de "Aanpak" is hierbij betrokken geweest. Via hen kon er

"Wie gaat de tuinen onderhouden? Doet het hoveniersbedrijf dat of krijgen de bewoners hier ook een rol toebedeeld?"

De heer Vogelzang vertelt dat bij de enquête ook gevraagd is welke bewoners belangstelling hadden voor het zelf onderhouden van de tuin. Deze bewoners zullen benaderd worden als er sprake is van zelfbeheer. De heer Slager haakt hier op in door te zeggen dat de bewoners hierbij goed begeleid moeten worden. Er moet een hoop

kennis over onderhoud aan hen worden overgedragen. Des te meer ze op de hoogte zijn, des te beter kunnen ze die kennis toepassen.

De heer Vogelzang merkt nog op dat over de vorm van het onderhoud nog geen beslissingen zijn genomen. Zelfbeheer behoort echter wel tot de mogelijkheden.

De bijgaande tekeningen geven u alvast een idee van de nieuwe tuinen. Zodra de tuinen klaar zijn, laten wij u daar op deze plaats meer van zien.

"Het moet een ontmoetingsplaats worden voor jong en oud"

subsidie aangevraagd worden voor de herinrichting als het ontwerp voldeed aan de eisen die de Aanpak stelt.

Door de bewonerscommissie is een sterke/zwakte analyse gemaakt van de plannen. Alhoewel de voorkeur van de bewoners in eerste instantie uitging naar het ontwerp van de firma Klein Zwitserland, is er na een vergadering van bewonerscommissie, "De Goede Woning" en de Aanpak uiteindelijk gekozen voor het ontwerp van de firma Van der Drift. Bij de keuze is het advies van de plantsoendienst van belang geweest.

Nadat de keuze was bepaald is samen met de bewonerscommissie het ontwerp tuin voor tuin tot in detail uitgewerkt.

Het herinrichten van zeven grote tuinen lijkt ons nogal een grote klus. Wij vroegen dan ook aan de heer Van der Drift hoe lang het duurt voordat de tuinen klaar zijn.

"Wij hopen in maart al het grondwerk (bemesten e.d.) en bestratingswerk af te hebben. Uiterlijk begin april moeten de planten de grond in en moet het gras ingezaaid worden. Later kan beslist niet omdat het risico dan groot is dat de planten niet goed aanslaan. In mei moeten de tuinen klaar zijn. Alleen het meubilair en de speeltoestellen moeten dan nog geplaatst worden. Eind mei zijn ook de gazons bruikbaar."

De heer Van der Drift voegt er nog aan toe dat zijn bedrijf er alles aan zal doen om de overlast voor de bewoners tijdens de werkzaamheden te beperken.

Schets van nieuwe situatie, in een van de tuinen met aanplant van bolacaciabomen.